

Postup při výkonu kontrol přenesené působnosti

realizovaných krajskými úřady

Výkon agendy státní památkové péče v přenesené působnosti

STANDARD KONTROLY AGENDY STÁTNÍ PAMÁTKOVÉ PÉČE

Obsah

1.	Přehled právních předpisů	3
2.	Předmět kontroly	3
3.	Obecná kritéria posuzování předmětu kontroly	4
3.1.	Odborná způsobilost úředníka samosprávného celku	4
3.2.	Vedení spisu podle správního řádu	4
4.	Speciální kritéria posuzování předmětu kontroly u standardně kontrolovaných postupů podle PamZ	5
4.1.	Obnova kulturní památky posuzovaná formou rozhodnutí	5
4.2.	Obnova kulturní památky posuzovaná formou závazného stanoviska	6
4.3.	Úprava nemovitosti, která se nachází v památkové rezervaci, památkové zóně nebo ochranném pásmu a která je posuzována formou rozhodnutí	7
4.4.	Úprava nemovitosti, která se nachází v památkové rezervaci, památkové zóně nebo ochranném pásmu a která je posuzována formou závazného stanoviska	9
4.5.	Závazné stanovisko do postupu jiného orgánu ve věci, která není upravena speciálně § 14 PamZ	10
4.6.	Uložení nápravného opatření podle § 10 odst. 1 PamZ	11
4.7.	Přestupkové řízení podle PamZ	12
4.8.	Vyjádření k řízení o prohlášení za kulturní památku nebo zrušení prohlášení za kulturní památku	13
4.9.	Vyjádření a stanovisko k územně plánovací dokumentaci	14
4.10.	Výkon dozoru a kontrola	14
5.	Speciální kritéria posuzování předmětu kontroly u výjimečně kontrolovaných postupů podle PamZ	15
5.1.	Přehled méně frekventovaných postupů podle PamZ	15
5.2.	Stanovení, změna nebo zrušení ochranného pásma	15
6.	Opatření k nápravě nebo prevenci nedostatků	16

1. Přehled právních předpisů

- Zákon č. 20/1987 Sb., o státní památkové péči, ve znění pozdějších předpisů (dále „PamZ“)
- Vyhláška Ministerstva kultury č. 66/1988 Sb., kterou se provádí zákon České národní rady č. 20/1987 Sb., o státní památkové péči, v platném znění (dále „PVyhl“)
- Úmluva o ochraně archeologického dědictví Evropy, publikována pod č. 99/2000 Sb. m. s. (dále jen „ÚArcheo“)
- Úmluva o ochraně architektonického dědictví Evropy, publikovaná pod č. 73/2000 Sb. m. s. (dále jen „ÚArchí“)
- Zákon č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „SŘ“)
- Zákon č. 255/2012 Sb., o kontrole (kontrolní řád), ve znění pozdějších předpisů (dále jen „KontrolŘ“)
- Zákon č. 250/2016 Sb., o odpovědnosti za přestupky a řízení o nich, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „PřestZ“)
- Zákon č. 283/2021 Sb., stavební zákon, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „StavZ“)
- Zákon č. 312/2002 Sb., o úřednících územních samosprávných celků, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „ÚřÚSCZ“)

2. Předmět kontroly

Předmětem kontroly je výkon agendy státní památkové péče vykonávané obecními úřady obcí s rozšířenou působností. Agenda orgánů státní památkové péče zahrnuje vydávání rozhodnutí, závazných stanovisek, stanovisek, vyjádření, opatření obecné povahy a výkon dozoru na úseku státní památkové péče.

Standardní rozsah kontrolovaných ustanovení je následující:

- PamZ - § 3 odst. 1, § 8 odst. 2, § 10 odst. 1, § 11, § 12 odst. 1, § 14, § 15 odst. 1, 3 a 4, § 17, § 29, § 35, § 36, § 39 a § 40
- PVyhl - § 9, § 10, § 17
- ÚArchí – čl. 4 odst. 2, čl. 11, čl. 12
- ÚArcheo – čl. 3 odst. 1 písm. b), čl. 4 odst. 2, čl. 5 odst. 4 a 5
- SŘ - § 2, § 3, § 6, § 11, § 15, § 17, § 19, § 33, § 36, § 37, § 44–47, § 51, § 52, § 67, § 68, 69, § 71, § 72, § 75, § 76, § 149, § 150, § 172, § 173
- KontrolŘ - § 4, § 5, § 12, § 14
- PřestZ - § 30, § 31, § 38 - § 40, § 62, § 63, § 78 odst. 3, § 82, § 90, § 93 odst. 1, § 94
- StavZ - § 2, § 3, § 18 odst. 4, § 54, § 89 odst. 5, § 94 odst. 3, § 177, § 178, § 219, § 220, § 266
- ÚřÚSCZ - § 21, § 33

Uvedený výčet by měl zahrnovat nejdůležitější ustanovení výše uvedených předpisů, jejichž řádná aplikace umožňuje přezkoumávat postup prvostupňového orgánu státní památkové péče.

Zjištěná porušení zákona nad rámec uvedeného standardního rozsahu by měla být v protokolu o kontrole ovšem také uvedena.

3. Obecná kritéria posuzování předmětu kontroly

V této kapitole jsou popsána obecně platná kritéria pro kontrolu, která neodrážejí specifika postupů podle PamZ.

3.1. Odborná způsobilost úředníka samosprávného celku

Kontrolní orgán na základě předložených podkladů ověřuje splnění obecné i zvláštní části zkoušky zvláštní odborné způsobilosti, případně doložení uznání rovnocennosti vzdělání u všech oprávněných úředních osob, které se podílejí na výkonu agendy na úseku státní památkové péče, popř. přestupkové agendy na úseku státní památkové péče. (Povinnost prokázat zvláštní odbornou způsobilost z obecné části se nevztahuje na fyzickou osobu, která vykonala úřednickou zkoušku podle zákona o státní službě.)

Závěr

V případě zjištěného nedostatku se jedná o porušení § 21, případně § 33 ÚřÚSCZ.

Opatření

Kontrolní orgán uvede v protokolu o kontrole konkrétní návrh opatření a období, ve kterém obecní úřad obce s rozšířenou působností zjedná nápravu a výkon přenesené působnosti bude vykonávat zaměstnanec obecního úřadu obce s rozšířenou působností nebo pověřeného obecního úřadu, který je odborně způsobilý.

3.2. Vedení spisu podle správního řádu

Z ustanovení § 17 odst. 1 SŘ, ve spojení s navazujícími ustanoveními SŘ, zejména ustanoveními § 68 odst. 2 a 3, § 69, § 71, § 75, § 149 odst. 2, § 172 odst. 5 a § 36 odst. 3, plyne, že spis by měl především obsahovat všechny podklady, ze kterých správní orgán vycházel pro své rozhodnutí. Ve spisu by měly být dále dokladovány všechny důležité úkony, které správní orgán v rámci řízení činil. Neméně zásadní je rovněž vyznačování doložky právní moci na vydaných rozhodnutích. Ze spisu by mimo jiné mělo vyplývat, kdo je v souladu s § 15 SŘ oprávněnou úřední osobou.

Závěr

Nejsou-li uvedené doklady součástí spisu nebo není-li na rozhodnutích vyznačována právní moc, je na místě kontrolovanému správnímu orgánu v protokolu o kontrole vytknout ve spojení s jeho identifikovatelným postupem (uvedením spisové značky) porušení ustanovení § 17 odst. 1 SŘ.

Opatření

Kontrolní orgán uvede v protokolu o kontrole konkrétní návrh opatření, kterým uloží kontrolovanému řádné vedení spisu, tj. povinnost vystříhat se zjištěného pochybení. Toto opatření je třeba plnit průběžně.

4. Speciální kritéria posuzování předmětu kontroly u standardně kontrolovaných postupů podle PamZ

V této kapitole jsou popsány nejfrekventovanější postupy podle PamZ, u kterých lze předpokládat, že budou pravidelným předmětem kontroly. V rámci kontroly je vhodné si ověřit, zda v kontrolovaném období tuto agendu orgán památkové péče vykonával v plné šíři a tento fakt v rámci rekapitulace předmětu kontroly uvést. Zjištění, že určité typy postupů orgán státní památkové péče nerealizoval, může sloužit jako podklad pro uložení nápravného opatření (typicky nevedení řízení z moci úřední) i jako podklad pro následující kontroly, kdy následně zjištěné pochybení může nebo nemusí být s ohledem na četnost výkonu dané agendy systémovým nebo dlouhodobým pochybením.

Obecně platí, že v případech, kdy kontrolní orgán v kontrolním vzorku pochybení neshledal, uvede tuto skutečnost rovněž jako závěr u jednotlivých kontrolovaných oblastí.

4.1. Obnova kulturní památky posuzovaná formou rozhodnutí

Při posuzování obnovy kulturní památky je předmětem kontroly splnění předpokladů pro vedení řízení, dodržení procesního postupu a bezvadnost rozhodnutí ve věci.

Předpokladem pro vedení řízení jsou následující okolnosti:

- a) žádost podal vlastník kulturní památky,
- b) předmětem posouzení jsou práce, které v momentě podání žádosti ještě nebyly provedeny,
- c) zamýšlené práce jsou podřaditelné pod legislativní zkratku obnova kulturní památky podle § 14 odst. 1 PamZ a § 9 odst. 1 PVyhl,
- d) v případě žádosti o restaurování splňují zamýšlené práce definici restaurování podle § 14 odst. 6 PamZ,
- e) žádost splňuje náležitosti podle § 9 odst. 3 PVyhl, u žádosti o restaurování kulturní památky podle § 10 odst. 2 PVyhl,
- f) věc řešil věcně i místně příslušný orgán státní památkové péče podle § 11 SŘ, popř. § 44a odst. 2 PamZ.

Dodržení procesního postupu předpokládá zejména kontrolu:

- a) vyžádání si písemného vyjádření Národního památkového ústavu podle § 14 odst. 4 PamZ k celému předmětu řízení,
- b) respektování lhůt vyplývajících z § 14 odst. 4 PamZ,
- c) okolnosti, zda v případech žádosti Národního památkového ústavu s ním byl projednán návrh rozhodnutí,
- d) dalších procesních kroků podle SŘ (viz zejména § 6, § 19, § 33, § 37, § 44–47, § 51, § 52, § 72, 76 SŘ), včetně poskytnutí možnosti seznámit se s podklady pro rozhodnutí podle § 36 odst. 3 SŘ, lhůty pro vydání rozhodnutí a následného oznámení rozhodnutí.

Ověření bezvadnosti vydaného rozhodnutí předpokládá zejména kontrolu:

- a) zda by s ohledem na zamýšlené práce a charakter žádosti v daném případě nenavazovalo rozhodnutí podle StavZ,
- b) obecných náležitostí rozhodnutí ve smyslu § 68 odst. 2 SŘ ve spojení s § 2 SŘ,
- c) splnění požadavků na výrok rozhodnutí podle § 14 odst. 3 PamZ, včetně posouzení otázky, nakolik jsou případně ukládané podmínky skutečnými

podmínkami a vyhovují požadavku obsaženému v § 14 odst. 3 věta druhá, tj. umožnit realizaci zamýšleného záměru,

- d) obecných náležitostí odůvodnění ve smyslu § 68 odst. 3 ve spojení s § 2 a 3 SŘ,
- e) splnění požadavku § 14 odst. 3 PamZ, aby posouzení vycházelo ze současného stavu poznání kulturně historických hodnot,
- f) v případě kulturní památky, která je současně architektonickým dědictvím, splněním požadavku podle čl. 4 odst. 2, čl. 11 nebo čl. 12 ÚArchí,
- g) v případě kulturní památky, která je současně archeologickým dědictvím, splněním požadavku podle čl. 3 odst. 1 písm. b), čl. 4 odst. 2, čl. 5 odst. 4 a 5 ÚArcheo.

Závěr

Nejsou-li splněny předpoklady pro vedení řízení, je třeba je výslovně uvést s poukazem na porušení konkrétního ustanovení, které je uvedeno výše. Obdobné platí i pro procesní pochybení nebo vady rozhodnutí.

Opatření

Kontrolní orgán uvede v protokolu o kontrole konkrétní návrh opatření, který uloží kontrolovanému:

- a) řádnou kontrolu předpokladů pro vedení řízení, tj. vyvarovat se konkrétně zjištěného a zde uvedeného pochybení,
- b) dodržení procesního postupu při vydání rozhodnutí o obnově kulturní památky, tj. vyvarovat se konkrétně zjištěného a zde uvedeného pochybení,
- c) vyvarování se konkrétně popsanych chyb při zpracování rozhodnutí o obnově kulturní památky.

Toto opatření je třeba plnit průběžně.

4.2. Obnova kulturní památky posuzovaná formou závazného stanoviska

Při posuzování obnovy kulturní památky je předmětem kontroly splnění předpokladů pro zahájení správního postupu, dodržení procesního postupu a bezvadnost závazného stanoviska ve věci.

Předpokladem pro zahájení správního postupu jsou následující okolnosti:

- a) žádost podal vlastník kulturní památky,
- b) předmětem posouzení jsou práce, které v momentě podání žádosti ještě nebyly provedeny,
- c) zamýšlené práce jsou podřaditelné pod legislativní zkratku obnova kulturní památky podle § 14 odst. 1 PamZ a § 9 odst. 1 PVyhl,
- d) v případě žádosti o restaurování splňují zamýšlené práce definici restaurování podle § 14 odst. 6 PamZ,
- e) žádost splňuje náležitosti podle § 9 odst. 3 PVyhl, u žádosti o restaurování kulturní památky podle § 10 odst. 2 PVyhl,
- f) věc řešil věcně i místně příslušný orgán státní památkové péče podle § 11 SŘ, popř. § 44a odst. 2 PamZ.

Dodržení procesního postupu předpokládá zejména kontrolu:

- a) vyžádání si písemného vyjádření Národního památkového ústavu podle § 14 odst. 4 PamZ k celému rozsahu záměru,

- b) respektování lhůt vyplývajících z § 14 odst. 4 PamZ,
- c) okolnosti, zda v případech žádosti Národního památkového ústavu s ním byl projednán návrh závazného stanoviska,
- d) dalších procesních kroků podle SŘ (zejména § 51, § 52, § 76, § 149 SŘ) a procesních kroků podle StavZ (zejména § 177 a § 178),
- e) zda v mezidobí mezi podáním žádosti, popř. jejím doplnění a vydáním závazného stanoviska nedošlo k marnému uplynutí lhůty podle § 178 a nedošlo k fikci vydání souhlasného závazného stanoviska bez podmínek.

Ověření bezvadnosti vydaného závazného stanoviska předpokládá zejména kontrolu:

- a) zda by s ohledem na zamýšlené práce a charakter žádosti v daném případě navazovalo rozhodnutí podle StavZ,
- b) obecných náležitostí závazné části závazného stanoviska ve smyslu § 149 odst. 2 SŘ ve spojení s § 2 SŘ,
- c) splnění požadavků na závaznou část závazného stanoviska podle § 14 odst. 3 PamZ, včetně posouzení otázky, nakolik jsou případně ukládané podmínky skutečnými podmínkami a vyhovují požadavku obsaženému v § 14 odst. 3 věta druhá, tj. umožnit realizaci zamýšleného záměru,
- d) obecných náležitostí odůvodnění ve smyslu § 149 odst. 2 SŘ,
- e) splnění požadavku § 14 odst. 3 PamZ, aby posouzení vycházelo ze současného stavu poznání kulturně historických hodnot,
- f) v případě kulturní památky, která je současně architektonickým dědictvím, splněním požadavku podle čl. 4 odst. 2, čl. 11 nebo čl. 12 ÚArchí,
- g) v případě kulturní památky, která je současně archeologickým dědictvím, splněním požadavku podle čl. 3 odst. 1 písm. b), čl. 4 odst. 2, čl. 5 odst. 4 a 5 ÚArcheo.

Závěr

Nejsou-li splněny předpoklady pro zahájení postupu, je třeba je výslovně uvést s poukazem na porušení konkrétního ustanovení, které je uvedeno výše. Obdobné platí i pro procesní pochybení nebo vady závazného stanoviska.

Opatření

Kontrolní orgán uvede v protokolu o kontrole konkrétní návrh opatření, který uloží kontrolovanému:

- a) řádnou kontrolu předpokladů pro zahájení postupu, tj. vyvarovat se konkrétně zjištěného a zde uvedeného pochybení,
- b) dodržení procesního postupu při vydání závazného stanoviska o obnově kulturní památky, tj. vyvarovat se konkrétně zjištěného a zde uvedeného pochybení,
- c) vyvarování se konkrétně popsaných chyb při zpracování závazného stanoviska o obnově kulturní památky.

Toto opatření je třeba plnit průběžně.

4.3. Úprava nemovitosti, která se nachází v památkové rezervaci, památkové zóně nebo ochranném pásmu a která je posuzována formou rozhodnutí

Při posuzování úpravy nemovitosti, která není kulturní památkou, ale nachází se v památkové rezervaci, památkové zóně nebo ochranném pásmu nemovité kulturní

památky, nemovité národní kulturní památky, památkové rezervace nebo památkové zóny (dále jen „ochranné pásmo“), je předmětem kontroly splnění předpokladů pro vedení řízení, dodržení procesního postupu a bezvadnost rozhodnutí ve věci.

Předpokladem pro vedení řízení jsou následující okolnosti:

- a) žádost podal vlastník (správce, uživatel) dotčené nemovitosti,
- b) předmětem posouzení jsou práce, které v momentě podání žádosti ještě nebyly provedeny,
- c) zamýšlené práce jsou podřaditelné pod výčet regulovaných úprav uvedených v § 14 odst. 2 PamZ,
- d) ze žádosti je v souladu s § 37 odst. 2 SŘ zřejmé, které věci se týká a co se navrhuje,
- e) věc řešil věcně i místně příslušný orgán státní památkové péče podle § 11 SŘ.

Dodržení procesního postupu předpokládá zejména kontrolu:

- a) vyžádání si písemného vyjádření Národního památkového ústavu podle § 14 odst. 4 PamZ k celému předmětu řízení,
- b) respektování lhůt vyplývajících z § 14 odst. 4 PamZ,
- c) okolnosti, zda v případech žádosti Národního památkového ústavu s ním byl projednán návrh rozhodnutí,
- d) dalších procesních kroků podle SŘ (viz zejména § 19, § 33, § 37, § 44–47, § 51, § 52, § 72, § 76 SŘ), včetně poskytnutí možnosti seznámit s podklady pro rozhodnutí podle § 36 odst. 3 SŘ, lhůty pro vydání rozhodnutí a následného oznámení rozhodnutí.

Ověření bezvadnosti vydaného rozhodnutí předpokládá zejména kontrolu:

- a) zda by s ohledem na zamýšlené práce a charakter žádosti v daném případě nenavazovalo rozhodnutí podle StavZ,
- b) obecných náležitostí rozhodnutí ve smyslu § 68 odst. 2 SŘ ve spojení s § 2 SŘ,
- c) splnění požadavků na výrok rozhodnutí podle § 14 odst. 3 PamZ, včetně posouzení otázky, nakolik jsou případně ukládané podmínky skutečnými podmínkami a vyhovují požadavku obsaženému v § 14 odst. 3 věta druhá, tj. umožnit realizaci zamýšleného záměru,
- d) obecných náležitostí odůvodnění ve smyslu § 68 odst. 3 ve spojení s § 2 a 3 SŘ,
- e) splnění požadavku § 14 odst. 3 PamZ, aby posouzení vycházelo ze současného stavu poznání kulturně historických hodnot,
- f) v případě nemovitosti, která je současně architektonickým dědictvím, splněním požadavku podle čl. 4 odst. 2, čl. 11 nebo čl. 12 ÚArchí,
- g) v případě nemovitosti, která je současně archeologickým dědictvím, splněním požadavku podle čl. 3 odst. 1 písm. b), čl. 4 odst. 2, čl. 5 odst. 4 a 5 ÚArcheo.

Závěr

Nejsou-li splněny předpoklady pro vedení řízení, je třeba je výslovně uvést s poukazem na porušení konkrétního ustanovení, které je uvedeno výše. Obdobné platí i pro procesní pochybení nebo vady rozhodnutí.

Opatření

Kontrolní orgán uvede v protokolu o kontrole konkrétní návrh opatření, kterým uloží kontrolovanému:

- a) řádnou kontrolu předpokladů pro vedení řízení, tj. vyvarovat se konkrétně zjištěného a zde uvedeného pochybení,
- b) dodržení procesního postupu při vydání rozhodnutí o pracích na nemovitosti v památkové rezervaci, památkové zóně nebo ochranném pásmu, tj. vyvarovat se konkrétně zjištěného a zde uvedeného pochybení,
- c) vyvarování se konkrétně popsaných chyb při zpracování rozhodnutí podle § 14 odst. 3 PamZ.

Toto opatření je třeba plnit průběžně.

4.4. Úprava nemovitosti, která se nachází v památkové rezervaci, památkové zóně nebo ochranném pásmu a která je posuzována formou závazného stanoviska

Při posuzování úpravy nemovitosti, která není kulturní památkou, ale nachází se v památkové rezervaci, památkové zóně nebo ochranném pásmu je předmětem kontroly splnění předpokladů pro zahájení správního postupu, dodržení procesního postupu a bezvadnost závazného stanoviska ve věci.

Předpokladem pro zahájení správního postupu jsou následující okolnosti:

- a) žádost podal vlastník (správce, uživatel) dotčené nemovitosti,
- b) předmětem posouzení jsou práce, které v momentě podání žádosti ještě nebyly provedeny,
- c) zamýšlené práce jsou podřaditelné pod výčet regulovaných úprav uvedených v § 14 odst. 2 PamZ,
- d) věc řešil věcně i místně příslušný orgán státní památkové péče podle § 11 SŘ.

Dodržení procesního postupu předpokládá zejména kontrolu:

- a) vyžádání si písemného vyjádření Národního památkového ústavu podle § 14 odst. 4 PamZ k celému předmětu záměru,
- b) respektování lhůt vyplývajících z § 14 odst. 4 PamZ,
- c) okolnosti, zda v případech žádosti Národního památkového ústavu s ním byl projednán návrh závazného stanoviska,
- d) dalších procesních kroků podle SŘ (zejména § 51, § 52, § 76, § 149 SŘ) a procesních kroků podle StavZ (zejména § 177 a § 178),
- e) zda v mezidobí mezi podáním žádosti, popř. jejím doplněním a vydáním závazného stanoviska nedošlo k marnému uplynutí lhůty podle § 178 a nedošlo k fikci vydání souhlasného závazného stanoviska bez podmínek.

Ověření bezvadnosti vydaného závazného stanoviska předpokládá zejména kontrolu:

- a) zda by s ohledem na zamýšlené práce a charakter žádosti v daném případě navazovalo rozhodnutí podle StavZ,
- b) obecných náležitostí závazné části závazného stanoviska ve smyslu § 149 odst. 2 SŘ ve spojení s § 2 SŘ,
- c) splnění požadavků na závaznou část závazného stanoviska podle § 14 odst. 3 PamZ, včetně posouzení otázky, nakolik jsou případně ukládané podmínky skutečnými podmínkami a vyhovují požadavku obsaženému v § 14 odst. 3 věta druhá, tj. umožnit realizaci zamýšleného záměru,
- d) obecných náležitostí odůvodnění ve smyslu § 149 odst. 2 SŘ ve spojení s § 2 a 3 SŘ,
- e) splnění požadavku § 14 odst. 3 PamZ, aby posouzení vycházelo ze současného stavu poznání kulturně historických hodnot,

- f) v případě nemovitosti, která je současně architektonickým dědictvím, splněním požadavku podle čl. 4 odst. 2, čl. 11 nebo čl. 12 ÚArchí,
- g) v případě nemovitosti, která je současně archeologickým dědictvím, splněním požadavku podle čl. 3 odst. 1 písm. b), čl. 4 odst. 2, čl. 5 odst. 4 a 5 ÚArcheo.

Závěr

Nejsou-li splněny předpoklady pro zahájení postupu, je třeba je výslovně uvést s poukazem na porušení konkrétního ustanovení, které je uvedeno výše. Obdobné platí i pro procesní pochybení nebo vady závazného stanoviska.

Opatření

Kontrolní orgán uvede v protokolu o kontrole konkrétní návrh opatření, kterým uloží kontrolovanému:

- a) řádnou kontrolu předpokladů pro zahájení postupu, tj. vyvarovat se konkrétně zjištěného a zde uvedeného pochybení,
- b) dodržení procesního postupu při vydání závazného stanoviska o pracích na nemovitosti v památkové rezervaci, památkové zóně nebo ochranném pásmu, tj. vyvarovat se se konkrétně zjištěného a zde uvedeného pochybení,
- c) vyvarování se konkrétně popsanych chyb při zpracování závazného stanoviska podle § 14 odst. 3 PamZ.

Toto opatření je třeba plnit průběžně.

4.5. Závazné stanovisko do postupu jiného orgánu ve věci, která není upravena speciálně § 14 PamZ

Při vydávání závazného stanoviska podle § 11 odst. 2 nebo § 29 odst. 2 písm. b) PamZ je předmětem kontroly splnění předpokladů pro zahájení správního postupu, dodržení procesního postupu a bezvadnost závazného stanoviska ve věci.

Předpokladem pro vedení řízení jsou následující okolnosti:

- a) ve věci je příslušný rozhodnout stavební úřad nebo silniční správní úřad, jehož rozhodnutí lze závazným stanoviskem podmínit,
- b) v řízení příslušného orgánu památkové péče je dotčen veřejný zájem na ochraně kulturní památky nebo je dotčena nemovitost, která není kulturní památkou, ale nachází se v památkové rezervaci, památkové zóně nebo ochranném pásmu,
- c) věc řešil věcně i místně příslušný orgán státní památkové péče podle § 11 SŘ.

Dodržení procesního postupu předpokládá zejména kontrolu:

- a) orgánu státní památkové péče, že se v souladu s § 29 odst. 3 PamZ opřel o odbornou pomoc Národního památkového ústavu,
- b) dalších procesních kroků podle SŘ (zejména § 51, § 52, § 76, § 149 SŘ) a procesních kroků podle StavZ (zejména § 177 a § 178)¹,
- c) zda v mezidobí mezi podáním žádosti, popř. jejím doplněním a vydáním závazného stanoviska nedošlo k marnému uplynutí lhůty podle § 178 a nedošlo k fikci vydání souhlasného závazného stanoviska bez podmínek.²

¹ Nevztahuje se na závazné stanovisko ke zvláštnímu užívání komunikací (typicky restaurační předzahrádky) podle v § 25 odst. 6 zákona č. 13/1997 Sb., o pozemních komunikacích, ve znění pozdějších předpisů.

² Nevztahuje se na závazné stanovisko ke zvláštnímu užívání komunikací (typicky restaurační předzahrádky) podle v § 25 odst. 6 zákona č. 13/1997 Sb., o pozemních komunikacích, ve znění pozdějších předpisů.

Ověření bezvadnosti vydaného rozhodnutí předpokládá zejména kontrolu:

- a) zda by s ohledem na zamýšlené práce a charakter žádosti v daném případě navazovalo rozhodnutí podle jiného právního předpisu (typicky StavZ),
- b) obecných náležitostí závazné části závazného stanoviska ve smyslu § 149 odst. 2 SŘ ve spojení s § 2 SŘ,
- c) obecných náležitostí odůvodnění ve smyslu § 149 odst. 2 SŘ ve spojení s § 2 a 3 SŘ,
- d) v případě kulturní památky nebo jiné nemovitosti, které jsou současně architektonickým dědictvím, splněním požadavku podle čl. 4 odst. 2, čl. 11 nebo čl. 12 ÚArchí,
- e) v případě kulturní památky nebo jiné nemovitosti, které jsou současně archeologickým dědictvím, splněním požadavku podle čl. 3 odst. 1 písm. b), čl. 4 odst. 2, čl. 5 odst. 4 a 5 ÚArcheo.

Závěr

Nejsou-li splněny předpoklady pro zahájení postupu, je třeba je výslovně uvést s poukazem na porušení konkrétního ustanovení, které je uvedeno výše. Obdobné platí i pro procesní pochybení nebo vady závazného stanoviska.

Opatření

Kontrolní orgán uvede v protokolu o kontrole konkrétní návrh opatření, kterým uloží kontrolovanému:

- a) řádnou kontrolu předpokladů pro zahájení postupu, tj. vyvarovat se konkrétně zjištěného a zde uvedeného pochybení,
- b) dodržení procesního postupu při vydání závazného stanoviska o obnově kulturní památky, tj. vyvarovat se konkrétně zjištěného a zde uvedeného pochybení,
- c) vyvarování se konkrétně popsanych chyb při zpracování závazného stanoviska podle § 11 odst. 2 nebo § 29 odst. 2 písm. b) PamZ.

Toto opatření je třeba plnit průběžně.

4.6. Uložení nápravného opatření podle § 10 odst. 1 PamZ

Při kontrole řízení o uložení nápravného opatření podle § 10 PamZ je předmětem kontroly splnění předpokladů pro vedení řízení, dodržení procesního postupu a bezvadnost rozhodnutí ve věci.

Předpokladem pro vedení řízení jsou následující okolnosti:

- a) skutečnost, že vlastník kulturní památky neplní své povinnosti podle § 9 odst. 1 PamZ,
- b) existence či vznik identifikovaných závad, jež jsou spojeny s povinnostmi vlastníka kulturní památky podle § 9 PamZ,
- c) věc řešil věcně i místně příslušný orgán státní památkové péče podle § 11 SŘ popř. § 44a odst. 2 PamZ.

Dodržení procesního postupu předpokládá zejména kontrolu:

- a) vyžádání si vyjádření Národního památkového ústavu podle § 10 odst. 1 PamZ,
- b) dalších procesních kroků podle SŘ (viz zejména § 19, § 33, § 37, § 44–47, § 51, § 52, § 72, § 76 SŘ), včetně poskytnutí možnosti seznámit s podklady pro rozhodnutí podle § 36 odst. 3 SŘ, lhůty pro vydání rozhodnutí a následného oznámení rozhodnutí.

Ověření bezvadnosti vydaného rozhodnutí předpokládá zejména kontrolu:

- a) obecných náležitostí rozhodnutí ve smyslu § 68 odst. 2 SŘ ve spojení s § 2 SŘ,
- b) splnění požadavků na výrok rozhodnutí podle § 10 odst. 1 PamZ, včetně stanovení přiměřené lhůty pro splnění uložené povinnosti,
- c) obecných náležitostí odůvodnění ve smyslu § 68 odst. 3 ve spojení s § 2 a 3 SŘ,
- d) v případě kulturní památky, která je současně architektonickým dědictvím, splněním požadavku podle čl. 4 odst. 2 ÚArchí,
- e) v případě kulturní památky, která je současně archeologickým dědictvím, splněním požadavku podle čl. 3 odst. 1 písm. b), čl. 4 odst. 2 ÚArcheo.

Závěr

Nejsou-li splněny předpoklady pro vedení řízení, je třeba je výslovně uvést s poukazem na porušení konkrétního ustanovení, které je uvedeno výše. Obdobné platí i pro procesní pochybení nebo vady rozhodnutí.

Opatření

Kontrolní orgán uvede v protokolu o kontrole konkrétní návrh opatření, kterým uloží kontrolovanému:

- a) řádnou kontrolu předpokladů pro vedení řízení, tj. vyvarovat se konkrétně zjištěného a zde uvedeného pochybení,
- b) dodržení procesního postupu při vydání rozhodnutí o nápravném opatření, tj. vyvarovat se konkrétně zjištěného a zde uvedeného pochybení,
- c) vyvarování se konkrétně popsanych chyb při zpracování rozhodnutí o nápravném opatření.

Toto opatření je třeba plnit průběžně.

4.7. Přestupkové řízení podle PamZ

Při kontrole přestupkového řízení podle § 35 a § 36 nebo § 39 a § 40 PamZ je předmětem kontroly splnění předpokladů pro vedení řízení, dodržení procesního postupu a bezvadnost rozhodnutí ve věci.

Předpokladem pro vedení řízení jsou následující okolnosti:

- a) identifikace protiprávního jednání při zahájení řízení a jeho podřazení pod předpokládanou skutkovou podstatu přestupku podle PamZ,
- b) jednoznačná identifikace obviněného,
- c) věc řešil věcně i místně příslušný orgán státní památkové péče podle § 36 nebo § 40 PamZ a § 62 a § 63 PřestZ.

Dodržení procesního postupu předpokládá zejména kontrolu:

- a) obsahu oznámení z hlediska splnění požadavků § 78 odst. 3 PřestZ,
- b) splnění předpokladů podle § 90 PřestZ a § 150 SŘ, pokud bylo ve věci rozhodnuto příkazem,
- c) dalších procesních kroků podle SŘ (viz zejména § 19, § 33, § 37, § 44–47, § 51, § 52, § 72, § 76 SŘ) a PřestZ (zejména § 82 a § 94), včetně poskytnutí možnosti seznámit se s podklady pro rozhodnutí podle § 36 odst. 3 SŘ, lhůty pro vydání rozhodnutí a následného oznámení rozhodnutí.

Ověření bezvadnosti vydaného rozhodnutí předpokládá zejména kontrolu:

- a) obecných náležitostí rozhodnutí ve smyslu § 68 odst. 2 SŘ ve spojení s § 2 SŘ,

- b) splnění požadavků na výrok rozhodnutí podle § 93 odst. 3 PřestZ,
- c) obecných náležitostí odůvodnění ve smyslu § 68 odst. 3 ve spojení s § 2 a 3 SŘ,
- d) náležitostí odůvodnění spojených s úpravou obsaženou v § 38 až § 40 PřestZ a prokázání, že neuplynula marně promlčecí lhůta ve vazbě na ustanovení § 30 a § 31 PřestZ.

Závěr

Nejsou-li splněny předpoklady pro vedení řízení, je třeba je výslovně uvést s poukazem na porušení konkrétního ustanovení, které je uvedeno výše. Obdobné platí i pro procesní pochybení nebo vady rozhodnutí.

Opatření

Kontrolní orgán uvede v protokolu o kontrole konkrétní návrh opatření, kterým uloží kontrolovanému:

- a) řádnou kontrolu předpokladů pro vedení řízení, tj. vyvarovat se konkrétně zjištěného a zde uvedeného pochybení,
- b) dodržení procesního postupu při vydání rozhodnutí o přestupku, tj. vyvarovat se se konkrétně zjištěného a zde uvedeného pochybení,
- c) vyvarování se konkrétně popsaných chyb při zpracování rozhodnutí o přestupku.

Toto opatření je třeba plnit průběžně.

4.8. Vyjádření k řízení o prohlášení za kulturní památku nebo zrušení prohlášení za kulturní památku

Při kontrole vyjádření k prohlášení věci nebo stavby za kulturní památku podle § 3 PamZ nebo vyjádření ke zrušení prohlášení za kulturní památku podle § 8 PamZ je třeba učinit předmětem kontroly:

- a) jednoznačnou identifikaci věci nebo stavby, která je předmětem řízení, zejména u movitých věcí musí z vyjádření jednoznačně vyplývat, k jaké věci (včetně např. jejího přesného umístění v rámci objektu se vyjádření vztahuje, neboť zde chybí identifikátory, se kterými u nemovitostí pracuje katastr nemovitostí,
- b) aktuální hodnocení kulturně historických hodnot a možností jejich dlouhodobého zachování; v tomto případě není pochybením, když se orgán státní památkové péče ztotožní s názorem jiného subjektu a jeho hodnocení vezme za své, neboť soudní judikatura neshledala nezákonnost v tom, že hodnocení orgánu státní památkové péče není originální a je pouze převzatým názorem, který dříve vyjádřil jiný subjekt, pokud je toto hodnocení věcně odůvodněné.

Závěr

Pokud vyjádření nesplňuje výše uvedená kritéria, pak je třeba konstatovat rozpor s § 3 odst. 1 nebo § 8 odst. 2 PamZ.

Opatření

Kontrolní orgán uvede v protokolu o kontrole konkrétní návrh opatření, kterým uloží kontrolovanému:

- a) jednoznačně identifikovat věc nebo stavbu, ke které se vyjadřuje,
- b) povinnost provést hodnocení kulturně historických hodnot dané věci nebo stavby ve smyslu § 2 PamZ.

Toto opatření je třeba plnit průběžně.

4.9. Vyjádření a stanovisko k územně plánovací dokumentaci

Při kontrole vyjádření nebo stanoviska k územně plánovací dokumentaci podle § 29 odst. 2 písm. c) PamZ je třeba učinit předmětem kontroly:

- a) identifikace zájmů státní památkové péče a způsob jejich hájení,
- b) splnění formálních náležitostí podle § 54 odst. 1 věty druhé StavZ ve spojení s § 149 odst. 2 SŘ,
- c) dodržování lhůt podle § 89 odst. 5 StavZ v případě vyjádření a § 94 odst. 3 StavZ v případě stanoviska.

Závěr

Pokud kontrolní orgán zjistí pochybení ve výše uvedených bodech, uvede je spolu s odkazem na ustanovení, které bylo porušeno.

Opatření

Kontrolní orgán uvede v protokolu o kontrole konkrétní návrh opatření, kterým uloží kontrolovanému vyvarovat se výslovně popsaného pochybení.

Toto opatření je třeba plnit průběžně.

4.10. Výkon dozoru a kontrola

Předmětem kontroly je i výkon dozoru při obnově kulturních památek a při úpravách nemovitostí, které nejsou kulturní památkou, ale nacházejí se v památkové rezervaci, památkové zóně nebo ochranném pásmu, podle § 29 odst. 2 písm. i) PamZ a § 18 odst. 4 StavZ a výkon dozoru nad dodržováním PamZ a PVyhl podle § 29 odst. 2 písm. j) PamZ, např. ve vztahu ke kulturním památkám, které jsou v Památkovém katalogu zařazeny mezi ohrožené památky (<https://pamatkovykatalog.cz/soupis>).

Při kontrole výkonu dozoru podle § 29 odst. 2 písm. i) PamZ a § 18 odst. 4 StavZ je třeba učinit předmětem kontroly:

- a) samotný fakt výkonu dozoru,
- b) dokladování provádění dozoru.

Při kontrole výkonu dozoru podle § 29 odst. 2 písm. j) PamZ je třeba učinit předmětem kontroly:

- a) samotný fakt výkonu dozoru,
- b) respektování požadavků podle § 4, § 5, § 12, § 14 KontrolŘ.

Závěr

Pokud kontrolní orgán zjistí pochybení ve výše uvedených bodech, uvede je spolu s odkazem na ustanovení, které bylo porušeno.

Opatření

Kontrolní orgán uvede v protokolu o kontrole konkrétní návrh opatření spočívající v provádění dozoru, pokud není vykonáván, nebo uloží kontrolovanému vyvarovat se výslovně popsaného pochybení.

Toto opatření je třeba plnit průběžně.

5. Speciální kritéria posuzování předmětu kontroly u výjimečně kontrolovaných postupů podle PamZ

V této kapitole jsou popsány málo frekventované postupy podle PamZ, u kterých lze předpokládat, že budou předmětem kontroly zřídka. V rámci kontroly je vhodné si ověřit, že tuto méně frekventovanou agendu orgán památkové péče v kontrolovaném období nevykonával a tento fakt v rámci rekapitulace předmětu kontroly uvést. Toto zjištění pak může zároveň sloužit i jako podklad pro následující kontroly, nakolik může nebo nemůže jít o systémové a dlouhodobé pochybení.

5.1. Přehled méně frekventovaných postupů podle PamZ

Mezi méně frekventované postupy patří:

- omezení nebo zákaz činnosti podle § 11 odst. 1 PamZ,
- řízení o žádosti o odstranění závad kulturní památky podle § 12 odst. 1 PamZ,
- rozhodnutí o provedení nezbytných opatření podle § 15 odst. 1 PamZ,
- vyvlastnění kulturní památky podle § 15 odst. 3 PamZ,
- souhlas s provedením nutných opatření k ochraně kulturní památky podle § 15 odst. 4 PamZ,
- stanovení, změna nebo zrušení ochranného pásma podle § 17 PamZ,
- součinnost při objevení nepředvídaného archeologického nálezu nebo nálezu kulturně cenného předmětu či detailu stavby podle § 266 StavZ.

Řízení podle § 12 odst. 1 PamZ je řízením o žádosti a na kontrolu tohoto postupu lze přiměřeně aplikovat postup popsáný výše v bodě 4.1.

Postup podle § 11 odst. 1 a podle § 15 odst. 1 PamZ je řízením z moci úřední a na kontrolu tohoto postupu lze přiměřeně použít postup popsáný výše v bodě 4.6.

Postup podle § 15 odst. 3 PamZ spočívá v iniciaci řízení o vyvlastnění kulturní památky a předmětem kontroly tak jsou obecné náležitosti podání ve smyslu § 37 SŘ.

Při kontrole postupu podle § 15 odst. 4 PamZ a postupu podle § 266 se přiměřeně použije postup popsáný v bodě 4.8.

5.2. Stanovení, změna nebo zrušení ochranného pásma

Při kontrole stanovení, změny nebo zrušení ochranného pásma podle § 17 PamZ je předmětem kontroly dodržení procesního postupu a bezvadnost opatření obecné povahy ve věci.

Dodržení procesního postupu předpokládá zejména kontrolu:

- a) vyžádání si vyjádření Národního památkového ústavu podle § 17 odst. 1 nebo 4 PamZ,
- b) dalších procesních kroků podle § 172 SŘ a § 219 StavZ, včetně vyvěšení návrhu opatření obecné povahy minimálně po dobu 15 dní na své úřední desce

a na úředních deskách obecních úřadů v obcích, jejichž správních obvodů se má opatření obecné povahy týkat, a učinění výzvy k dotčeným osobám, aby k návrhu opatření podávaly připomínky.

Ověření bezvadnosti vydaného opatření obecné povahy předpokládá zejména kontrolu:

- a) obecných náležitostí opatření obecné povahy ve smyslu § 173 odst. 1 ve spojení s § 174 odst. 4 SŘ,
- b) splnění požadavků § 17 odst. 1 PVyhl a § 220 odst. 1 a 2 StavZ.

Závěr

Došlo-li k procesním pochybením, je třeba je výslovně uvést s poukazem na porušení konkrétního ustanovení, které je uvedeno výše. Obdobné platí i pro vady opatření obecné povahy.

Opatření

Kontrolní orgán uvede v protokolu o kontrole konkrétní návrh opatření, kterým uloží kontrolovanému:

- a) dodržení procesního postupu při vydání opatření obecné povahy, tj. vyvarovat se konkrétně zjištěného a zde uvedeného pochybení,
- b) vyvarování se konkrétně popsanych chyb při vyhotovení opatření obecné povahy.

Toto opatření je třeba plnit průběžně.

6. Opatření k nápravě nebo prevenci nedostatků

Výše jsou u jednotlivých kapitol popsána opatření pro jednotlivé typy pochybení. Protokol by měl obsahovat závěrečné shrnutí uložených opatření k nápravě a stanovené termíny k nápravě nebo konstatování skutečnosti, že při kontrole nebyly shledány nedostatky, a proto není třeba přijímat žádná nápravná opatření.

Při prevenci nedostatků je třeba postupovat dle ustanovení § 10 odst. 2 KontrolŘ. Kontrolovaná osoba má povinnost podat písemnou zprávu o odstranění nebo prevenci nedostatků zjištěných kontrolou. Podání této zprávy je již mimo rámec kontroly, nicméně zpráva se stává součástí kontrolního spisu. Dle názoru Ministerstva vnitra se však nejedná o nadměrný zásah do práv a oprávněných zájmů kontrolované osoby. Pokud dojde k tomu, že kontrolovaná osoba poruší povinnost stanovenou jí zákonem nebo na základě zákona, a toto porušení je řádně uvedeno v protokolu o kontrole, měl by být (a je) kontrolující oprávněn rovněž k vyžádání si informace o následných krocích kontrolované osoby. Tedy jakým způsobem bylo zjištěné porušení povinnosti odstraněno, případně jaká byla přijata opatření k tomu, aby se porušení již neopakovalo. S výjimkou kontroly výkonu státní správy nemá kontrolující pravomoc určovat, jaká konkrétní opatření mají být přijata (tato záležitost je plně na rozhodnutí kontrolované osoby), má však právo být o nich informován.

V případě zvýšeného výskytu pochybení mají obecní úřady obcí s rozšířenou působností krajskému úřadu zasílat zprávu o přijatých opatřeních, případně informace, jak jsou navržená opatření v rámci výkonu státní památkové péče realizována, a to i nad rámec kontrolních opatření či po jejich splnění – viz výše.